The Yiddish Journal

דער אידישער

זשורנאל

The Yiddish Journal

THE ONLY JEWISH DAILY IN ONTARIO.

די איינציגע אידישע צייטונג אין אנטעריא.

A S Freidus
c/o The New York Public Library
476 Fifth Ave
NEW YORK CITY

VOLUME III. No 558 | Toronto, Friday May 28, 1915 | זונען־אונטערגאנג 7,48. | ט"ז סיון פ' בהעלותך תרע"ה. | פרייטאג דער 28־טער מאי, 1915. | PRICE: 1 [illegible] T

פשעמישל ווערט ארומגערינגעלט

לופטפליהער פון ביידע זייטען זענען טהעטיג

ענגלאנד פערלירט צוויי שיפען

לאנדאן, מאי, 27.

די ענגלישע אדמיראליטעט האט היינט אווענד אפיציעל אנאנסירט, אז די קריעגס שיף „מאדזשעסטיק", קאמאנדירט פון קאפיטאן טולבאט, איז טארפידירט און געזונקען געווארען פון א סובמארין, צו דעם צייט ווען די שיף האט צוגעהאלפען די געלאנדעטע ארמייען ביים גאליפאלי האלב אינזעל.

מען גלויבט, אז די מעהרסטע פון דער מאנשאפט זענען גערעטעוועט געווארען.

די מאדזשעסטיק", איז געבויט געווארען אין 1895, און איז געוועזען פון די עלטערע שיפען אין דער ענגלישער נייווי. זי איז געוועזען א שיף פון 14,900 טאן, און געהאט א מאנשאפט פון 757.

מען גלויבט, אז זי איז געזונקען געווארען פון דער זעלבער סובמארין, וועלכע האט געזונקען די „טריאומף".

ווי מען מעלדעט צו דער „טיימס" זענען פון דער מאנשאפט פון דער „טרייאומף" 460 מענשען געראטעוועט געווארען.

א טערקישער אפיציעלער בעריכט וועלכער איז דא דערהאלטען געווארען מעלדעט, אז די „טרייאומף" איז געזונגען געווארען פון א דייטשער סובמארין, וועלכע איז אנטלאפען אונבעשעדיגט.

די אדמיראליטעט האט אויך ארויסגעגעבען פאלגענדע מעלדונג:

די סובמארין אי — 11, האט אינ'ם מראמאר ים געזונקען א שיף מיט אמוניציאן, וועלכע האט אויך געהאט קאנאנען. די סובמארין האט אויך געזונקען צוויי קלענערע שיפען, און איז אריין אין קאנסטאנטינאפאל, וואו זי האט אויסגעשאסען א טארפידא און א שיף לעבען דעם ארסענאל

לאנדאן, מאי, 27.

„פרינסעס איירין", א שיף וועלכע איז בענוצט געווארען אלס א מינען לעגער איז היינט אין דער פריה צוריסען געווארען אויף שטיקער אינ'ם האפען פון שיערנעס. 325 מענשען האבען זיך אויף איהר געפונען ווען די אויפרייסונג האט פאסירט, און בלויז איינער פון זיי, איז לעבען געבליבען א שווער פערוואונדעטער.

ווען די אויפרייסונג האט פאסירט, איז די שיף געוועזען אין גאנצען 70 יארד פונ'ם ברעג, ניט ווייט פונ'ם פלאץ, וואו די קריעגס שיף „בולווארק" איז ניט לאנג צוריק אויפגעריסען געווארען אויף א געהיימניספולען אופן.

אויף דער שיף האבען זיך אויך דאן געפונען פיעלע דאק ארבייטער, וועלכע האבען איהר אנגעלאדען.

די „פרינסעס איירין" איז פריהער געוועזען א דאמפער פון דער קענעדיען פעסיפיק.

די קראפט פון דער אויפרייסונג איז געוועזען אזוי שטארק, אז עס האט זיך געהערט פאר מיילען ארום און פיער מייל ווייט פון דארטען איז פון דעם דערהרגעט געווארען א מיידעלע.

אין פיעלע דערבייאיגע שטעדט, מיילען ווייט זענען די פענסטער און קוימענס בעשעדיגט געווארען דורך דער אויפרייסונג.

לאנדאן, מאי, 27.

אדמיראל סער הענרי דזשעקסאן, איז בעשטימט געווארען אלס ערשטער ים לארד פון דער אדמיראליטעט, אויפ'ן פלאץ פון לארד פישער, וועלכער האט לעצטענס רעזיגנירט.

וואס די רעגירונגען בעריכטען אפיציעל

פראנקרייך.

FRANCE.

פאריז, מאי, 27.

ווי דער פראנצויזישער אפיציעלער בעריכט מעלדעט, האבען נעכטען אין אווענד די בעלגישע טרופען צוריקגעשטויסען צוויי דייטשע אטאקעס, איינע אין צפון זייט און די אנדערע אין דרום זייט פון דיקסמוד. די ערשטע איז צוריקגעטריבען געווארען מיט א געגען־אטאקע און די אנדערע איז אבגעשטעלט געווארען מיט ארטילעריע פייער.

אין דעם טהייל וואס ביי צפון אררא זיינען פארגעקומען צוויי שלאכטען נעכטען אווענד, אין דרום־מערב פון סושעי האבען מיר פערכאפט איינע פון דעם שונא'ס טרענטשעס נעבען דעם פאלאסט קארלעלען, נעהמענדיג איניגע געפאנגענע מיט אן אפיצער [illegible]שען זיי.

אין מזרח פון נעוויל סאן וואאסט האבען די דייטשען אנגעפאנגען אן אטאקע, זיינען אבער אבגעשטעלט געווארען פון אונזער ארטילעריע.

אויף פערשיעדענע פונקטען, איבערהויפט נעבען רהיימס זיינען נעכטען פארגעקומען צוזאמענשטויסען.

אונזער א לופט סקאדראן בעשטעהענד פון 18 לופט שיפען האט היינט פריה באמבארדירט אין לודוויגס האפען, ביים יהיין א גרויסע פעקטארי פון כעמישע פראדוקטען, פון גרויסער וויכטיגקייט פאר'ן שונא'ס באמבעס. איינעגע געביידעס זיינען געטראפען געווארען און פייערען האבען אויסגעבראכען.

רוסלאנד.

RUSSIA

פעטראגראד, מאי 27.

די שלאכט אויף דעם טייך סאן געהט אן אהן בעשטימטע רעזולטאטען.

דער פערזוך, יערענפאלס, וואס די עסטרייך־דייטשע ארמיי האט געמאכט זיך דורכצוברייסען דעם רוסישען צענטער, איז איהר לחלוטין ניט געלונגען און די רוסישע ליניעס שטעהען פעסט, ניט געבראכען, כאטש אויף איניגע פונקטען איז נויטיג געווען פאר די טרופען זיך צוריק צו ציהען איבער דער שטארקער באמבארדירונג זייטענס די דייטשען.

דייטשלאנד.

GERMANY.

בערלין, מאי, 27.

שווערע שלאכטען קומען פאר אויף דער גאנצער לענג אויף דעם מערב שלאכטפעלד צו צפון זייט צו. אלע פערזוכען פון דעם פראנצויזישען חיל דורכצוברעכען די דייטשע ליניעס זיינען צוריקגעשטויסען געווארען, לויטעט דער דייטשער אפיציעלער בעריכט. די פראנצויזען האבען געמאכט אטאקען אין די לארעט ברעג צווישען אררא און לא באססעי, זיי זיינען אבער אלע צוריקגעשטויסען געווארען מיט שווערע פערלוסטען.

נייעס אין קורצען

שוועדען, נארוועגיען און דענעמארק האבען געלאזט וויסען, יער נייטראליטעט בנוגע דעם איטאליעניש־עסטרייכיש־דייטשען קאנפליקט.

אין נארט בעי, אנטאריא, האבען די איטאליענער געהאלטען א דעמאנסטראציע, וועלכע האט זיך געענדיגט מיט פערברענען ווילהעלמ'ס א בילד.

א דייטשע סובמארין האט טארפעדירט און געזונקען אויפ'ן צפון ים דעם דענישען דאמפער „ביטטי".

די מאנשאפט איהרע איז געראטעוועט געווארען.

פון פאריז ווערט געמעלדעט, אז דארטען געהן ארום קלאנגען, אז אויפ'ן אדריאטישען ים איז פארגעקומען א שלאכט, אין וועלכער אן איטאליענישער קרייצער איז טארפעדירט געווארען, נאכדעם ווי ער האט געזונקען צוויי עסטרייכישע קרייצערס.

דער קאורט אף אפיעלס פון אלבאני האט בעשטימט די וואך פונ'ם 12־טען זשולאי, אלס די צייט ווען דער געוועזענער פאליציי־ליוטענאנט בעקער דארף היינ געריכטעט ווערען פאר'ן ראזענטהאל מארד.

א לופט מאשין, פון דער עוויאיישאן סקוהל אויפ'ן איילאנד איז נעבטען ארונטערגעפאלען אין בעי, און איז לייכט בעשעדיגט געווארען.

פאר דזשאדוש קאטסווארטה קומט יעצט פאר דער טרייעל פון סעמיועל קאהען, וועלכער איז אנגעקלאגט געווארען פון דער נארטהערן קראון בענק אויף עגנעס סטריט, אז ער האט זיי געגעבען פאלשע סטייטמענטס. אין צוזאמענהאנג מיט א הלואה פון 5 טויזענד דאלאר פאר דער געוועזענער נייטשאנעל מצה און ביסקיט פעקטארי.

ער איז געפונען געווארען שולדיג און היינט וועט ארויסגעגעבען ווערען זיין שטראף.

א בעריכט פון אמסטערדאם מעלדעט אז דייטשלאנד האט גערופען דעם גאנצען לאנדשטורם, וואס זענען עלטער פון 35 יאהר.

לויט א דעפעשע פון מילאן, זאלען זיך האבען צוויי איטאליענישע סובמארינס, אריינגעריסען אינ'ם האפען פון פאלא, און בעשעדיגט אן עסטרייכישען הילפס־קרייצער.

אינ'ם מראמאר ים, ווערט געמעלדעט פון אמהענס, האט אן ענגלישע סובמארין געזונקען א טערקישע הארמאטען־שיף.

דייטשען ארבייטען אין פערסיען

פעטראגראד, מאי, 27.

א טעלעגראמע פון טעהעראן, די הויפט שטאדט פון פערסיען, זאגט דאס א טערקיש־דייטשע אגיטאציאן אויפ'ן גרויסען שטייגער ווערט אנגעפיהרט איבער'ן גאנצען לאנד.

רוסלאנד האט דארום אהין געשיקט מעהר חיל צו שטארקען די קאנטינגענטען וואס געפינען זיך דארט.

צו דער זעלבער צייט האט רוסלאנד מודיע געווען פערסיען, אז זי טהוט עס בלויז כדי צו שיטצען די רוסישע בירגער, וואס געפינען זיך אין פערסיען אבער אויף קיין פאל ניט מחמת שנאה צו פערסיען.

עסטרייכער בעזיעגען די רוסען. און ווערען בעזיעגט פון די איטאליענער

וויען, מאי, 28.

אפיציעל איז דא אנאנסירט געווארען, אז די טעאוטאנישע ארמייען זענען פאר צו מאכען פארשריט ארום פשעמישל.

צו מזרח פון ראדימנא איז פערנומען געווארען ניעגאוויץ און די ברעג ביי האסאדיסקא צוזאמען מיט צוויי טויזענד געפאנגענע און 6 קאנאנען.

צו דרום מזרח פון פשעמישל זענען די רוסען צוריקגעשטויסען געווארען ביי גוזקאוו, און עס זענען דארטען פערנומען געווארען 2,800 געפאנגענע און 11 מאשין־ביקסען.

די רוסישע ליניען ביי דראהיביטש און סטרי זענען אויך דורכגעבראכען געווארען, און די רוסען ציהען זיך יעצט צוריק.

אין רוסיש־פוילען איז די לאגע אונפערענדערט.

אויפ'ן איטאליענישען שלאכטפעלד, מעלדעט דער בעריכט, אז דער שונא האט אנגעהויבען מיט שווערע ארטילעריע צו באמבארדירען די גרענעץ פעסטונגען צו דרום מזרח פון טרענט.

ביי די ים ברעגעס איז דער שונא אריבער דעם גרענעץ אין עטליכע פונקטען.

לאנדאן, מאי, 27.

דער לעצטער אפיציעלער איטאליענישער בעריכט מעלדעט, אז די לאגע איז צופריעדענשטעלענד, און ניט איבער, אז מאנט באננא, א וויכטיגער בארג ביים טיראל־טרענטינא גרענעץ איז פון זיי פערנומען געווארען.

די עסטרייכער האבען דארטען איבערגעלאזען אנטלויפענדיג פיעלע קריעגס־מאטעריאלען.

די איטאליענישע ארמיי איז שוין יעצט אריבער דעם טייך איזאנצא, און געפינט זיך פאר דער שטאדט מאנפאלקאן וועלכע פיהרט צו טריעסט, און איז בלויז 22½ מייל פון דארט.

באלאנא, מאי, 27.

די פאליציי האט היינט ארעסטירט די עסטרייכישע קאנסולען אין גענוא, באלאנא, בארי, לעגהארן און פיעלע אנדערע פלעצער.

זיי ווערען אלע געהאלטען אונטער פאליציי אויפזיכט, ווייל עס זענען דא קלאנגען, אז עסטרייך האט ארעסטירט די איטאליענישע קאנסולען.

פעטראגראד, מאי, 27.

דער אפיציעלער רוסישער בעריכט מעלדעט, אז א זעהר בלוטיגער צוזאמענשטויס קומט יעצט פאר ביים סאן צווישען פשעמישל און דעם טייך לובאטשאווקא [illegible] אויך ארום דניעסטר.

איטאליענער שטורמענען באראסא'ס אפיס.

—):(—

מאנטרעאל, מאי, 27.

עטליכע טויזענד איטאליענער זענען היינט בעפאלען דעם אפיס פון הערי באראסא'ס צייטונג „לע דעבוא", האבען צובראכען די פענסטער, און האבען זיך געוואלט אריינרייסען אינוועניג.

עס איז אבער אנגעקומען די פאליציי און זיי צוטריבען.

דער כעס פון די איטאליענער אויף דער צייטונג האט זיך גענומען פון דעם, וואס ער האט אבגעדרוקט אן ארטיקעל, אז איטאליען האט ערקלעהרט קריעג, ווייל זי איז אויסען פערזענליכע נוצען דערביי.

אמעריקאנער קריעגס־שיפ בעשעדיגט

ניופארט רהאד איילענד, מאי, 27.

דער שטורמווינד וואס איז היינט פארגעקומען אויפ'ן איטאליענישען אקעאן האט מעהר אדער ווייניגער בעשעדיגט 5 אמעריקאנער קריעגס־שיפען. די קריעגס שיף „נעבראסקא" און צוויי קוילען שיפען זענען שטארק בעשעדיגט געווארען.

דער שטורמווינד האט אויך פעראורזאכט א צוזאמענשטויס צווישען די שיפען און די „ווירדזשינא" איז דורך דיעזען פאל בעשעדיגט געווארען.

לאנדאן, מאי, 26.

די אמעריקאנער שיף „נעבראסקאן" פון דער אמעריקאן האווא שיפסגאמפאניע, איז ביי 48 מייל פון די ברעגעס פון איירלאנד, בעשעדיגט געווארען פון א טארפידא, אדער פון א מינע.

קיינע לעבענס זענען ניט פערלוירען געגאנגען, אויף איהר הילפס־רוף זענען אנגעקומען פיעלע שיפען, וועלכע האבען ארונטערגענומען די מענשען, און די שיף נעבראכט געווארען קיין ליווערפול.

איטאליענער אויפגעפאדערט זיך אנצושליסען אין זייער ארמיי

—o—

ארום 3500 איטאליענער, וועלכע געפינען זיך דא אין שטאדט, האבען זיך מיטוואך בעטהייליגט אין דעם פאטריאטישען פאראד, וואס דער היגער איטאליענישער קלאב האט ארגאנזשירט.

אלע גאסען דורך וועלכע דער פאראד איז דורכגעגאנגען, זענען געווען געפאקט מיט צושויער. זיי זענען איבעראל בעגריסט געווארען מיט הורא געשרייהען פאר איטאליען.

דער פאראד האט זיך אנגעפאנגען פון דעם איטאליענישען קלאב אין ד'ארסי סטריט און האט זיך געצויגען דורך ספעדיינא עוו., קווין סטריט, יארק סטריט, ערעלייד, וויקטאריא, עלם און סאנט פעטריק און דאן האבען זיך די מארשירענדע צוריקגעקעהרט אין זייער קלאב.

פיעלע איטאליענישע רעדנער האבען אדרעסירט די פערזאמעלטע, אויפפאדערענדיג זיי זיך אנצושליסען אן זייער ארמיי, און זעהען אבצונעהמען די איטאליענישע טעריטאריע, וועלכע ליעגט אין עסטרייכס הענד.

צווישען די רעדנער זענען געווען פיעלע היגע פראמינענטע איטאליענער, זיי זענען אלע ענטהוזיאסטיש אויפגענומען געווארען.

עסטרייכער אטאקירען אן איטאליענישע שטאדט

איטאליענער דעמאנסטרירען אין לאנדאן.

די איטאליענישע גרעניץ, מאי, 27.

20 טויזענד דייטשע סאלדאטען געהן פון דעם מערב שלאכטפעלד צו דער איטאליענישער גרעניץ.

פון דעם מזרח שלאכטפעלד איילען זיך אויך סאלדאטען קיין דרום זייט דורך איננסברוק.

א גאנצער קארפוס עסטרייכישע סאלדאטען איז אויפ'ן וועג פון שלעזיען, פון וואנעט מען האט טראנספארירט קיין טרענטינא 30 באטארעען.

דייטשע 17 אינטשיגע הארמאטען האט מען אויפגעשטעלט נעבען נראדיסקא און דער געגענד ארום סאיז געמינעוועט געווארען.

אן עסטרייכישער סקאדראן וועלכער איז אנגעפאלען אויפ'ן איטאליענישען ברעג, וועלענדיג באמבארדירען אנקאנא, האט ער פעניכטעט אין יענעם געגענד די רעלסען. די קריעגסשיפען האט מען מאנטאג האלבע נאכט געזעהן ביי אנקאנא אויף זיינען צוויי לופט שיפען געפלויגען איבער דע רשטאדט.

צוויי שטונדען נאכאנאנד איז די שטאדט דא באמבארדירט געווארען.

פערשיעדענע געביידען זיינען געטראפען געווארען.

באלד אבער איז אנגעקומען די איטאליענישע פלאטע און די עסטרייכישע קריעגס־שיפען האבען זיך צוריקגעצויגען.

לאנדאן, מאי, 27.

א גרויסע דעמאנסטראציאן פון איטאליענער האט דא היינט שטאטגעפונען.

ביי די טהעמז עמבעקמענט — א גאס ביים ברעג פון דער טהעמז וואס פיהרט צום פארלאמענט — האבען זיך פערזאמעלט איטאליענישע פעראיינען און פון דארט האבען זיי, צוזאמען מיט מאסען ענגלענדער, געמארשירט צו דעם, איטאליענישען געזאנדטען, מארקיז אימפעריאלי, וועלכער האט פאר די דעמאנסטראנטען געהאלטען א רעדע.

צווישען די פאהנען וואס די מארשירענדע האבען געטראגען האט מען געזעהען בענערס פון די פינף פראנצויזען צוליעב וועלכע די איטאליענער האבען איצט זיך אנגעשלאסען אין דער מלחמה.

איטאליענישער קעניג נעהמט איבער די פיהרונג פון דער ארמיי

—o—

רוים, מאי, 27.

קעניג וויקטאר עמנואל פון איטאליען, וועלכער האט איבערגענומען די הויפט פיהרונג איבער דער ארמיי און פלאט, האט ארויסגעלאזען אן אויפרוף צו די סאלדאטען, וועלכער לעזט זיך טהיילוויז ווי פאלגט:

די גרויסע שטונדע האט געשלאגען, ווען ציעגענדיג דעם ביישפיעל פון מיין זיידען, נעהם איך איבער די קאמאנדע איבער אונזערע לאנד און ים ארמייען, מיט דער זיכערהייט צו דערגרייכען א זיעג

דער שונא איז גוט פארבערייט, און ווערט נאך צוגעהאלפען פון די שטארקע נאטירליכע פעסטונגען, אבער דורך אייער בראווען און מוטהיגען האלטען זיך, וועלען מיר אונזער ציעל דערגרייכען.

מיר מוזען פערענדיגען די ארבייט, וואס אונזערע עלטערען האבען אנגעפאנגען.

דער איטאליענישער קעניג וועט פערבלייבען די גאנצע צייט ביי דער שלאכט־ליניע, און אין זיין אבוועזענהייט, וועט דערווייל די פליכטען פונ'ם קעניג ערפילען זיינער אן אנקעל.

בערלין, מאי, 27.

דער ערשטער צוזאמענשטויס צווישען די דייטשע און איטאליענישע טרופען ווערט ערווארטעט יעדע שטונדע, א דייטשער קארפוס געפינ'ט זיך יעצט ארום דעם גרענעץ פון טרענטינא.

מען ערווארטעט אז מארגען וועט דער רייכסטאג אפיצעל גוטהייסען א קריעגס־ערקלעהרונג געגען דייטשלאנד.

אידען פון טאראנטא און פון דער פראווינץ!

נוצט אויס די צייטונג פאר אייער בענעפיט: שיקט אונז בעריכטען פון אייערע אינסטיטוציעס, חברות, סאסייעטיס, שהולען, יוניאנס און פערשיעדענע ארגאניזאציעס. מיט פערגעניגען וועלען מיר פארעפענטליכען אייערע בעריכטען.

נוצט אויס די צייטונג פאר אייער בענעפיט. די צייטונג איז פאר דעם וואוילזיין פון אייך אלע, די צייטונג איז אייערע!

פשעמישל ארומגערינגעלט

—):(—

וויען, מאי, 27.

דעפעשען פון בודאפעסט בעריכטען דאס די עסטרייך־דייטשע טרופען אין גאליציען זיינען געקומען אזוי ווייט ווי צווישען פשעמישל און לעמבערג און האבען דארט אבגעשניטען די אייזענבאהן פערבינדונגען, וועלכעס מיינט, אז פשעמישל איז ארומגערינגעלט פון אלע זייטען.

דער אפיציעלער בעריכט באשטעטיגט דאס אפילו ניט, ער ערקלעהרט אבער, אז דאס דייטש־עסטרייכישע חיל מאכט פראגרעס פון ביידע זייטען, פון צפון און פון דרום זייט פון פשעמישל.

אב. גאלדבערג

קומענדיג צוריק פון לאנדאן אנטאריא, וואו ער האט אדרעסירט א מיטינג, וועט ער דא פערווייילען ביז זונטאג פריה.

שבת אווענד אום 8 אוהר וועט ער רעדען אין ציון אינסטיטוט און אלע, וואס האבען פארפעהלט איהם צו הערען זונטאג, וועלען האבען דאס פערגעניגען איהם צו הערען.

איינטריט פריי.

—):(—

אינטערעסאנט

לעזט אויף אן אנדער פלאץ אין דיעזען נומער דאס בעלעהרענדע ארטיקעל פון אונזער געאכטעטען מיטארבייטער, אב. גאלדבערג.